

Valentin Katasonov: HLAVNÍ ZBRANĚ BRICS. NOVÝ MEZINÁRODNÍ KARTEL

- CZ24 News | 17. května 2023

Sdružení Ruska, Brazílie, Indie, Číny a Jihoafrické republiky je převážně neformální: nemá sídlo, sekretariát, stanovy. BRICS však má plnohodnotnou mezinárodní organizaci: Novou rozvojovou banku se sídlem v Šanghaji s akciovým kapitálem 100 miliard dolarů jako alternativou MMF.

Jasně priority však neexistují. Nehovoří se ani o úzké obchodní a ekonomické integraci. Pokud jsou Rusko, Čína a Indie sousedy, pak Brazílie a Jižní Afrika jsou téměř na druhé straně planety.

V poslední době se hodně mluví o možnosti vytvoření jednotné měny BRICS. Můj postoj k tomuto projektu je dost skeptický. Pokud vůbec taková měna bude zavedena, může být opravdově vyžadována pouze na základě úzké obchodní a ekonomické integrace.

V posledních letech vzrostl zájem o BRICS ze strany řady států mimo "zlatou miliardu". V roce 2018 tvůrce zkratky BRICS Jim O'Neill v článku "Jak "příštích 11" může pohnout světovou ekonomikou" (Jim O'Neill. Jak The "Nex t11 "Countries Could Power the World Economy) jmenoval 11 pravděpodobných kandidátů na členství ve skupině BRICS (skupina N-11). Upozornil, že "dohromady v zemích skupiny N-11 žije asi 1,5 miliardy lidí a nominální HDP těchto zemí je asi 6,5 bilionu dolarů". Poznamenal také, že "i když je obyvatelstvo zemí "skupiny jedenácti" jen o něco početnější než v Číně nebo Indii, jejich ekonomika je asi dvakrát menší, než je čínská ekonomika, ale větší než japonská a více než dvakrát větší než indická".

Otázku o rozšíření sdružení loni otevřela Čína. Vytyčila úkol vypracovat kritéria, která by noví členové měli splňovat. V srpnu na 15. summitu BRICS v Jihoafrické republice se bude o rozšíření členství v BRICS diskutovat důkladněji. S největší pravděpodobností budou přijata rozhodnutí o včlenění do struktury BRICS nových členů.

Úředníci Jihoafrické republiky, která BRICS letos předsedá, oznámili, že oficiálně vyslovili přání stát se členy bloku téměř dvě desítky zemí. Úplný seznam zemí, které chtějí vstoupit do BRICS, nebyl zveřejněn. Byly jmenovány Írán, Argentina, Alžírsko, Egypt, Spojené arabské emiráty, Bahrajn, Indonésie. Bylo také řečeno, že chtějí vstoupit dvě země z východní Afriky a jedna ze západní Afriky. Někteří experti uvádějí Mexiko, Venezuelu a Turecko.

Zájem o vstup do BRICS ze strany řady zemí vzrostl zejména po 24. únoru loňského roku. Kolektivní Západ zahájil proti Rusku nevyhlášenou válku, stejnou válku může zahájit proti jakémukoli jinému státu mimo "zlatou miliardu". Země na periferii světového kapitalismu pocítily potřebu konsolidace.

Někdo se domnívá, že rozšíření sdružení povede k radikálním změnám ve světové ekonomice. Už loni podíl zemí BRICS na světovém HDP přesáhl podíl G7: 31,5 procenta proti 30,7 %. Někteří experti předpokládají, že s přijetím nových členů by podíl BRICS na světovém HDP mohl vyskočit až na 40 %. Je to blízko k dosažení ekonomické parity se zeměmi kolektivního Západu. Podíl Severní Ameriky a zemí Evropské unie podle MMF mírně přesahuje 40 % světového HDP, ale země BRICS mají vyšší tempo hospodářského rozvoje než země Západu. Na konci loňského roku činil růst HDP u "sedmičky" 1,9 % a u zemí BRICS 7,8 %.

Pokud je však politický přínos rozšíření sdružení zřejmý, pak o ekonomických dividendách existují

pochybnosti. Expanze BRICS však může přinést poměrně rychlé výsledky i v oblasti ekonomiky. Klíčovou roli může hrát to, že rozšíření bloku BRICS posílí jeho pozici v těžbě a exportu mnoha přírodních zdrojů.

Podle informací British Petroleum pro rok 2020 připadalo na Severní Ameriku a Evropu 14,4 prozkoumaných světových zásob ropy, na BRICS 8,9 %. Avšak vstup do BRICS pouze Saúdské Arábie se 17,2 % světových zásob ropy dramaticky změnil poměr ropného potenciálu ve prospěch BRICS. A pokud jde o zásoby zemního plynu, skupina BRICS ještě před rozšířením sdružení (25,3 % v roce 2020) daleko předčila Severní Ameriku a Evropu (9,1 %).

V těžebních ukazatelích jsou samozřejmě proporce pro západní země ve srovnání s BRICS výhodnější. Tato výhoda je však dočasná. Západní země velmi rychle vyčerpávají své zásoby ropy a plynu, poznamenává expert Ilgar Mamedov v článku "Rozšíření BRICS je pilířem nového světového řádu?".

Již dnes probíhá koordinace strategií v oblasti energetiky mezi BRICS a zeměmi OPEC+. Se začleněním Íránu, Saúdské Arábie, Bahrajnu, Spojených arabských emirátů, Mexika, Venezuely a řady dalších zemí bude BRICS+ monitorovat podle odhadů expertů více než 70 % těžby ropy, více než 60 % zemního plynu a více než 80 % těžby uhlí.

V případě rozšíření BRICS bude toto sdružení kontrolovat i velkou část dalších zdrojů, jejich těžbu a vývoz. Vezměte si například těžbu železa. V těžbě železné rudy je na prvním místě světového žebříčku Čína, na druhém Indie a na třetím Brazílie. Na pátém a sedmém místě světového žebříčku se umístily Rusko a Jihoafrická republika. Na začátku tohoto desetiletí představovaly země BRICS téměř dvě třetiny světové produkce železa. Mezi kandidáty na členství v BRICS jsou přece země, které zaujímají poměrně vysoké pozice v těžbě železa: Mexiko, Írán, Turecko, Egypt atd. BRICS+ bude kontrolovat drtivou část světové těžby železa!

Uvedu ještě jeden zdroj, u něhož BRICS již nyní zaujímá podstatný podíl na světové těžbě. Je to zlato. Tři z pěti členských zemí BRICS jsou velkými těžaři drahého kovu (Čína, Rusko, Jižní Afrika). V různých letech se jejich podíl na světové těžbě pohyboval v rozmezí 25-30 %. Mezi kandidáty na členství v BRICS jsou země s poměrně vysokou těžbou zlata. Například Indonésie (s roční těžbou přes 100 tun).

Dnes tedy BRICS zaujímá silné pozice v zásobách, těžbě a exportu mnoha přírodních zdrojů, ale zítra mohou být tyto pozice ještě pevnější. Je třeba pouze zajistit koordinaci činností členských zemí v oblasti těžby a vývozu zdrojů. Pokud se bude všechno nazývat správným jménem, měla by se skupina BRICS stát mezinárodním kartelem.

AUTOR: Valentin Katasonov

[ZDROJ](#)

Překlad: PhDr. Vladimíra Grulichová/Nová Republika